

вторгнення, однак на практиці постійно намагаються удосконалити всі можливі методи розкриття злочинів та розроблення нових методик.

Заслуговують на підтримку та схвалення кримінальні процесуальні норми, що забезпечують максимально швидке реагування органами досудового розслідування на повідомлення про вчинений злочин, із яких джерел воно б не надходило. Система слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, передбачена в новому КПК України, є унікальною і найбільш досконалою, порівняно із законодавством як країн СНД, так і Європи, та в перспективі надасть можливість проводити досудове розслідування з найбільшою ефективністю та в максимально короткі проміжки часу [9, с. 340].

1. Телійчук В. Г. М'яло А. О. Щодо питання удосконалення оперативно-розшукової діяльності у виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану. *Modern science: innovations and prospects : The 13th International scientific and practical conference* (Stockholm, September 18-20, 2022). Stockholm, 2022. С. 320–327.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.

3. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.

4. Шапірко П. М. Система принципів оперативно-розшукової діяльності: теоретичні проблеми. *Право і суспільство*. 2015. № 4 (2). С. 217–222.

5. Князєв С. М. Удосконалення правової основи оперативно-розшукової діяльності. Законодавче врегулювання правозастосування. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 4. С. 213–225.

6. Аносенков А. А. Психологічне забезпечення особистої безпеки оперативних працівників Національної поліції України. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф.* Одеса, 2023. С. 8–11.

7. Ємець О. М., Нирка І. Б. Окремі аспекти використання оперативно-розшукових засобів у розкритті злочинів в умовах воєнного стану. *Актуальні питання та перспективи використання оперативно-розшукових засобів у розкритті злочинів в умовах воєнного стану : матеріали міжвідом. наук.-практ. конф.* (Київ, 30 бер. 2023 р.). Київ, 2023. С. 61–63.

8. Ібрагімов Р. М. Актуальні питання та перспективи використання оперативно-розшукових засобів у розкритті злочинів в умовах воєнного стану. *Актуальні питання та перспективи використання оперативно-розшукових засобів у розкритті злочинів в умовах воєнного стану : матеріали міжвідом. наук.-практ. конф.* (Київ, 30 бер. 2023 р.). Київ, 2023. С. 65–67.

9. Телійчук В. Г. Теоретико-правові та практичні проблеми оперативно-розшукового законодавства. *Наукові пошуки у III тисячолітті: соціальний, правовий, економічний та гуманітарний виміри : зб. тез II Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Кропивницький, 7-8 квіт. 2017 р.). Кропивницький, 2017. С. 338–343.

УДК 343.98

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/78-79

Іван ДОНСВ

курсант факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції

Андрій КИСЕЛЬОВ

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОПЕРАТИВНОГО КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

Кримінальна поліція в межах покладених на неї повноважень збирає досить великий обсяг інформації про кримінально-протиправну діяльність, у тому числі представників організованої злочинності. Одним із головних завдань є використання засобів, які дозволяють

обробляти великі обсяги даних [1, с. 23].

Одним із таких інструментів, який використовують оперативні підрозділи Національної поліції України, є кримінальний аналіз, що є специфічним видом інформаційно-аналітичної роботи. Він полягає у виявленні внутрішніх зв'язків між інформацією про кримінальне правопорушення та будь-якою іншою інформацією, отриманою з різних джерел для забезпечення оперативно-розшукової та слідчої діяльності.

Метою криміналістичного аналізу є пошук, виявлення, облік, вилучення, систематизація, аналіз та оцінка кримінальної інформації, її візуалізація, передача та реалізація. Ці дані використовуються для створення та перевірки гіпотез і висновків про минулі, поточні та майбутні протиправні дії [2, с. 21].

Усі види аналізу взаємопов'язані, і коли аналіз супроводжує оперативно-розшукову та розшукову діяльність, він водночас підтримує її та дає підстави для проведення слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукової діяльності. Під час аналізу оцінюються відомості про злочинців, обставини подій, знаряддя кримінального правопорушення, час і місце його вчинення тощо. Обмін цією інформацією відбувається між оперативниками та слідчими і полягає не тільки в передачі або отриманні інформації, а й активному збиранні.

Матеріали, отримані в результаті проведення кримінального аналізу, можуть бути використані в наступних напрямках:

1. Отримання в рамках оперативної розробки ОРС інформації, яка матиме орієнтовне значення;
2. Виявлення фактичних даних, які можуть бути використані як докази у кримінальному провадженні;
3. Отримання в рамках досудового розслідування кримінального провадження інформації, яка також матиме орієнтовне значення;
4. Визначення об'єктів та місць, за якими здійснюється відеоспостереження та прикриття іншими технічними засобами з метою попередження, виявлення та розслідування кримінальних правопорушень;
5. Взаємне інформування підрозділів, уповноважених на проведення оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування.
6. Інформування керівництва Національної поліції України та надання пропозицій щодо підготовки стратегії протидії кримінальній протиправності в окремих сферах або в цілому [3, с. 224].

Отже, кримінальний аналіз виступає важливим інструментом для правоохоронних органів, спрямованим на збір, аналіз та використання інформації про кримінально-протиправну діяльність. Це дозволяє ефективно використовувати дані для розслідування кримінальних справ, планування операцій, визначення тенденцій кримінально-протиправної діяльності та підтримки прийняття стратегічних рішень у правоохоронних органах.

Отримані в результаті кримінального аналізу матеріали використовуються для проведення оперативних розробок, досудового розслідування, планування заходів з охорони громадського порядку і безпеки, а також інформування керівництва про кримінально-протиправну обстановку та вжиття відповідних заходів. Такий підхід дозволяє максимально ефективно використовувати ресурси правоохоронних органів для протидії кримінально-протиправній діяльності та забезпечує підвищений рівень безпеки громадян.

---

1. Користін О. Є., Свиридчук Н. П., Цільмак О. М., Засць О. М., Ісмайлов К. Ю., Некрасов В. А. Тактичний кримінальний аналіз: теорія та практика : навч. посібник ; МВС України, ДНДІ, ОДУВС. Одеса : РВВ ОДУВС, 2019. 216 с.

2. Білоус Р. В. Кримінальний аналіз в діяльності правоохоронних органів України. Удосконалення механізму правового регулювання суспільних відносин з урахуванням зарубіжного досвіду : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 1 черв. 2020 р.). Київ, 2020. С. 20–22.

3. Фаріон О. Б. Метод стратегічного кримінального аналізу загроз прикордонній безпеці України. Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. 2021. № 83 (2). С. 223–241.